

DIARI CATALÀ

POLÍTICH Y LITERARI

ANY II

BARCELONA — DIJOUS 10 DE JUNY DE 1880

377

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: FERNANDO, 32. 1.er — SUCURSAL EN GRACIA. — DEVANT DEL TEATRO, DEPÓSIT DE MÁQUINAS DE CUSIR.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Barcelona. un mes. . . . 5 rals | Fora. un trimestre. . . . 20 | Estranger, (unió postal). trimestre. 40

SANTS DEL DIA.—Santa Margarida.—QUARANTA HORAS.—Iglesia de Nuestra Señora de la Ajuda.

ALS LECTORS

La Redacció del DIARI CATALÀ, entusiasta per las festas de la pau que portan la fraternitat de las rassas y dels pobles, s'associa de tot cor á las que está celebrant Portugal en honor del gran poeta épich de la península ibérica.

Ab tal motiu, ahir va dirigir á son correspondal en Lisboa, l' ilustre publicista Teixeira Bastos, lo següent telégrama:

«Redacció DIARI CATALÀ s' associa ab entusiasme á la gran festa que celebra un poble germà en honor del insigne Camoens, y felicita á la prempsa lliberal portuguesa.»

Espectacles.

TEATRO DE NOVETATS.—Companyia de opereta francesa. — Avuy, torn par. — Barbe Bleue.—Entrada 4 rals.—A dos quarts de nou.—Lo dissapte, 1.ª Representació de La Petite Marie.

TEATRO ESPANYOL.—(Passeig de Gracia). — Companyia Arderius.—A dos quarts de nou.—6.ª d' abono.—A 3 rals.—La sarsuela de gran espectacle, El siglo que viene.

Demá, Societat Tertulia Barcelonesa.—La sarsuela cómica, Historias y Cuentos y la sarsuela Por un inglés.

Nota. Segueixen oberts los sabonos á los dilluns de moda y de la Societat Tertulia Barcelonesa en los Teatros Romea y Espanyol.

TEATRO DEL TIVOLI.—Societat J. Romea. — Avuy dijous, á dos quarts de nou.—78 representació del espectacle en 3 actes y 11 quadros, De la Terra al Sol.—Entrada 3 rals.

Demá 79 representació De la Terra al Sol.—Se despatxa en contaduría.

BON RETIRO.—Avuy, á dos quarts de nou, Salvarse en una tabla; La teta gallinaire, estreno de Las messinesas, ball en que debutará la senyoreta Marengo; y Doce retratos seis reales.—Entrada un ral.—No s' donan salidas.

CIRCO EQUESTRE BARCELONÉS DE ALEGRIA Y CHIESI.—Plaça de Catalunya.—Avuy á tres quarts de nou.—Funció de moda composta dels més aplaudits exercicis que executan los principals artistas de la companyía, y tercera exhibició dels cinch lleons amaestrats per lo coronel Boone.—Entrada 3 rals.

Reclams

TINTORERIA Antiga del Regomir.

al costat de la capella de Sant Cristòfol.

Aquest establiment te l' honor de posar en coneixement de sos favoreixedors que dintre poch quedará instalat lo Complet TALLER-MODELO qual maquinaria ha sigut construïda en los tallers de MM. Pierron y Dehaire de Paris, lo que permetrà executar ab mes prontitud tot lo que confiat li estiga.

Especialitat en ROBA D' HOME Y SEDERIAS.

Regomir 7 y 9

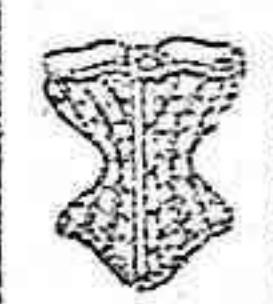
al costat de la capella de St. Cristòfol.

AVIS Per tenir que ausentarse son amo, per tot lo dia 12 de Juny, se ven un magnífich café céntrich y de bonas condicions.

Donarán rahó en lo carrer del Carme, 106, 2n.

TAPETES de hule especial, pera sobre-taulas de menjadorimitació á tota classe de fustas, mosaics y dos massos.

34. Tapineria, 34.

 LA EMPERATRIZ
F.3 ESCUDILLERS BLANCHS 3.

MATEMÁTICAS
ARCHS DE JUNQUERAS, 7, primer

LA UNIVERSAL

Gran basar de sastrería, robes fetas y à midia; carrer Nou, núm. 10 botiga. Grandios y variat assortit de trajes última novetat, confeccionats ab l' esmero que te ja acreditati d' establiment. — Trajo complert de 6 y 112 duros fins á 5.—Local y gèneros del país y extranjers separat pera la mida.—Preu fixo.—Carrer Nou de la Rambla, núm. 10, botiga, Barcelona.

TINTORERIA

DE FRANCISCO MERELLOS

Primera en sa classe
ab preu fixo.

Segona ab taller montat
ab forsa motris.

Carrer de la Ciutat, núm. 12.

Dit senyor te l' honor d' invitar á sos numerosos clients y al públic en general á que passin á visitar un taller en lo carrer del Manso número 34 y podrán veurer ab sos propis ulls com funcionan las hermosas màquines que acaba de rebre de Paris, construïdes en los acreditats tallers de M. Pierron y F. Dehaire, quals màquines quedarán montades per tot lo present mes; podent ferse càrrec al mateix temps de la promptitud y esmero ab que pot rentar y tenir sens necessitat de descosirla en lo mes mínim tota classe de vestits y abrics de seda y llana, tant de senyora com de senyor per delicats que siguin, lo que sens l'aussili de dítas màquines no s'hauria pogut lograr.

EL ÁGUILA

PLASSA REAL, n.º 13-
Gran basar de robes fetas.—S' ha construit y ben confeccionat segons los últims models, un grandios y variat assortit de prendas de tota classe y preus molt baratos, com podrà véure en la nota publicada en son lloc corresponent.

ANTIGUA TINTORERÍA DEL CENTRO.

CARRER DE LA LIBRERIA, 13.

En aquesta acreditada casa s' renta la roba de caballer sens descosirla, deixantla com nova. Especialitat en tenyir vestits de seda y mocadors de crespó.

No equivocarse. Llibreteria, 13.

FORMATJETS JELATS

Y XOCOLATES DE BAYLINA
AVIÑÓ, 7, CONFITERÍA.

PHI

BORRISOL ó pel moi-xí. Desapareix en quatre minuts usantlo DE-PILATORI INGLÉS, sens que la salut ni la pell sufreixin cap perjudici. Farmàcia de la Corona, carrer de Gignás, n.º 5.

Secció d' economia DOMÈSTICA.

PREUS corrents á la menuda dels articles de consum domèstich, en los mercats de Barcelona en lo dia d'ahir.

Bou de 1.º á 22 quartos tersa, ab os; á 28 id sense id.	de 2.º á 18 id. id. id. á 24 id. id.
id. dc 3.º á 14 id. id. id. á 20 id. id.	Badella. á 24 id. id. id. á 34 id. id.
Moltó en general.	á 20 id. tersa
Id. en las taulas de preferència.	á 19 id. id.
Cap de Bou.	á 14 id. id.
Pota de id.	á 10 id. id.
Tripa de id.	de 18 á 20 id. id.
Cap de Badella.	á 16 id. id.
Pota de id.	á 12 id. id.
Tripa de id.	de 20 á 24 id. id.
Tossino Carnsalada.	de 24 á 26 id. id.
Butifarra blanca..	á 6 id. unsa.
Id. negra.	á 3 id. id.
Llangonissa.	á 7 id. id.
Pernil de la terra.	á 5 id. id.

Monjetas tendras, de 4, á 6, quartos la lliura.	Tomátechs dels millors á 5 y 6 id.
Id. dels mitxans á 3 y 4	id. id.
Patatas. (per arrobas) á 6 y 7 rals.	
Aubergochas á 5 y 6 quartos dotzena.	
Maduixas de 12 á 14	id.
Cireras. bonas á 8	id.
Peras de Sant Joan (bonas) á 5	id.
Taronjas á 2 rals dotzena.	
Ous. Los estrangers á pesseta la dotzena.	
Id. del país á 5 rals	id.

Pescaterías. — Mercat del dematí. — Bastant provist de llus y sardina de la costa; lo llus se vengué al engrós á 17 pessetas l' arroba y la sardina á 4, 5, 6 y 7 pessetas, segons classe. Al menudeix lo primer de palangra á pesseta la tersa y de la costa de 20 á 24 quartos; los burros y raps á 16 quartos tersa; la llissara á 12, lo barat á 10 y la sardina de 6 á 8.

Mercat de la tarde. — No tan abundant com 'l dematí, venentse 'l llus de 24 á 30 quartos tersa la sardina á 10 y á 12 y l' altre peix als mateixos preus que 'l dematí.

FÓRMULA DE CUYNNA.

Sopa á la Julienne. — S' agafan pastanagases, naps, xirivias, ceballots, blat de moro, tronxos de apit y seba y 's tallan á fils ben petits; després s'agafan també lletugas, serfull, bledas, que 's pican un xich, pésols ó fabas tendras.

Tot això's fa coure ab llart, y quant ja es á mitj coure, s' empapa ab caldo de l' olla, ó ab aigua si no s' ha fet olla, y segueix bullint fins qu' està ben cuit.

Després se treu lo greix y s' hi afegeix una sustancia qualsevulga.

Se li ha de donar gust tirant hi sal y pebra. Aquesta sopa 's pot servir ab pa ó sense pa.

ANÚNCIS.

Confits pera casaments y batetxos, bonichs y bons, á 3 rals la lliura.

Borregos de Cardedeu llegítims, á 18 quartos la lliura.

Mel de romaní, blanca, de gust exquisit y de la cullita d' enguany, a tres rals la lliura.

Llangonissa y formatges tendres de Vich.

Se troba en la confitería de la Glòria, Gracia-mat, 14.

Bou barato. — En lo mercat del Born, departament del Oest, puesto número 22, s'hi trobará carn de bou de 3.º ó siguin desferrus á 11 quartos a terça ab os, y sense á 20.

En lo puesto n.º 1, del mateix departament, carn de bou de 1.º á 22 quartos la terça ab os, y á 28 sense.

En lo puesto n.º 8. del mateix, carn de bou de 2.º á 18 ab os, y á 27 sense.

AVIS.

S' admeten anuncis d' articles de consum domèstich que s' insertarán en aquest lloc del «Diari» á 1 RAL la ratlla.

Secció Literaria

CAMOENS.

Actualment s' está celebrant en Lisboa, en la capital de nostra germana Portugal, lo tercer centenari de la mort de'n Lluís Camoens, del Homero portugués á qui, durant sa vida, 'l prengué la desgracia per company, sense may deixarlo.

Si hagués estat Camoens un poeta cortesá, la fortuna l' hauria mimat; pero fou poeta independent y, com diu l' inscripció del seu sepulcre: «visqué pobre y desgraciad, y així morí.»

Sense preténdrer donar una biografia completa del gran poeta portugués, recordaré alguns fets de la seva desventurada vida.

Enamorat d'una dama de la Cort, Catarina de Atayde segons sembla, á conseqüència d' una disputa d' aquells amors nascuda, tingué que fugir de Lisboa; se'n anà á la guerra contra 'ls marrochs y allí hi perdé un ull.

Torná á sa patria y no trobant hi recompensa pe'l seu valor militar, ni pe'l seu mérit poétich, s' embarcà per las Indias orientals, y al deixar las platjas portuguesas, ell mateix diu que esclamá com Escipió: *Ingrata patria, no posehirás los meus ossos.* Es l' única queixa que 'l poeta patriota llenya contra 'l seu país.

En la travessia naufragaren tres naus que anavan ab la seva, y ell arribá á Goa, pero tant faltat de recursos que tingué de allistar-se com a voluntari pera Cochín. La majoria dels seus companys foren víctimas dels rigors del clima, y se'n entorná á Goa sense tindre res, ni de que viure, de manera que 's vegé precisat á unir-se á un'altra expedició contra 'ls pirates del Mar Roig.

Habent escrit una sátira contra 'l mal govern de las Indias, *Disparatas da India*, lo virrey Francisco Baretto, lo desterrá á Macao, y allí tingué que acceptar lo trist encàrrec d' administrar los bens dels difunts. Allí desterrat, lluny de sa volguda pàtria, no ho estava prou perquè no li arribés la funesta nova de la mort de la seva estimada.

Succehí á Baretto en lo virreynat, don Constantí de Braganza, qui s' apressurá a esmenar l' injusticia del seu predecessor, y permeté á Camoens tornar á Goa.

En lo camí va sofrir naufragi, del que 's salvá nadant, agafantse á un tros de fusta que trobá, y portant en una mà 'l manuscrit de son grandiós poema *Os Lusiadas*, inspirat per la musa del patriotisme. «Si,—diu lo llibre primer del poema,—á la patria consagro la meva lira. Ningú m' veurá demanar á la fortuna 'l premi dels meus travalls; m' atreveixo á esperarlo de la posteritat. Loor, dirá ella, al que cantá 'l bressol dels seus pares! Escolteu: lo nom portugués vá á resonar en mos cants.»

Y efectivament, *Os Lusiadas* és un himne á la patria; totes las celebritats portuguesas de l' època, s' han eternisat en los cants d' aquest poema. L' heroe no es Vasco de Gama; l' heroe es la grandesa de Portugal.

Acabém la relació breua que 'ns hem proposat donar de la vida de Camoens.

Posteriorment fou acusat de malversador de caudals y sigué posat pres, y á pesar d' haberse justificat la seva ignoscència, alguns acreedors seus lo tingueren en la presó, fins que alguns amics obriren una suscripció pera pagarli 'ls deutes y 'l passatge á Europa.

Arribá á Lisboa quan hi havia la peste, coneguda per la gran, que delmava la població; de manera que en tal conflicte, no trobava qui fés cas de las seves poesías, ni li dongués un bossí de pá.

Lo rey Sebastiá, al acceptarli la dedicatòria del seu poema, li assignà una pensió de vint duros l' any; així es que vivia sols del pá que li donavan los frares, y de l' almoyna que en las nits recullia un esclau de Java, que havia portat de la India, fidel company del qual tingué que veure la mort.

Abatut pels sufriments, Camoens s' enmalaltí, se'n anà al hospital y allí va morir lo gran geni de la literatura portuguesa, qual vida té no pochs punts de semblansa ab la del gran geni de la literatura espanyola.

¡Raho tenia Camoens en cantar: «Portugal sols s' acontenta ab la gloria de las armas, y desprecia la de las lletres y las arts. La lira de las musas no plau á sus orellas, y 'ls celestials encants de la poesía, son muts pera 'l seu cor; menysprea aquest art diví perque no 'l coneix!»

Ell, per aixó no oblidava á la patria que s' oblidava d' ell, cantava las seves glòries, y quan en los darrers instants de la seva vida, en lo llit del hospital, sapigué la derrota d' Alcazarquivir, ahont hi morí 'l rey Sebastiá, y que si gué en extrem funesta per Portugal, esclamá: «He desitjat tanta prosperitat á la patria meva, que no sols me considero felís al morir en son seno, sino també al morir ab ella.»

La posteritat no tardá en ferli justicia, y 'ls portuguesos lo colocaren en lo lloc que 's mereixia.

La melancolia del esperit del poeta, á qui la desventura no deixá fins á la mort, sobressurt en las seves obres; es lo protagonista dels seus escrits.

Se queixa de sus desgracias, demana aussili á las ninfes del Mondego y del Tajo pera cantar altas empresas, y recorda que la fortuna l' portà á llunyanas terres en mitj de contínuas desventures, ab la ploma en una mà y l' espasa en l' altra; que tingué que lluytar ab la pobreza; que sigué refusat en las taulas hospitalaries, enganyat en sus esperances, y mal recompensat per aquells á qui ensalzava. «¿Qui es, que ab aixó se sentirá animat pera treballar? Jo, no'm canso, ab tot, de cantar, encara que he cantatá una rassa sorda y dura.»

Avuy, conmemorant lo tercer centenari de la mort del poeta, prou per ell sol pera dar nom á una literatura, los portuguesos fan grans festas, y pera contribuir en alguna manera al recort del desgraciat poeta hem escrit aquestas quantas ratllas, y per acabarlas, traduhiém una poesía del portugués Ernest Pires, que ve estampada en lo sol número de la publicació titulada *Camoens*, consagrat a aquesta conmemoració, poesía inspirada en la trista vida del célebre cantor dels *Lusiadas*.

A CAMOENS.

Mane Deu al poeta: «Canta y plora; la gloria yé després del sofriment; al pit hi tinch un' urna hont á tot hora las llágrimas del trist hi van cayent.»

Lo poeta obeheix. Al temps que canta, en cristalls lo seu plor surt convertit, y va cayent com una pluja santa en l' urna que Deu guarda dintre 'l pit.

Y transformat allí en milions d' estrelles, per la volta del cel l' escampa Deu. Quan més plora 'l poeta, més son elles, y van brillant las llágrimas arreu. ¡No sé, Deu meu, com en lo cel s' hi nota un sol espay sense gentils clarors! Pera inundar del cel la volta tota, han de bastar de Camoens tants de plors!

CONRAT ROURE.

LAS CIUTATS CÉLEBRES.

BERLIN.

Aquesta ciutat, capital avuy de la confederació germanica, fou en son origen, un miserable poblet de pescadors. Son nom primitiu, ab lo que comensá á figurar en l' historia, fou Kœln; mes tard Berlin (sigle XIII); mes no adquirí verdadera importància fins á la reforma, en que pujá'l número d' habitants á 19,000; degut, sobre tot, als refugiats protestants, dels països intolerants. Fou residència real, desde Frederich I (1701) arrivant á 114,000 habitants á la mort de Frederich II lo Gran (1739). Successivament arribá á 320,000 habitants baix Frederich Guillerm IV (1850) y á 520,800 baix Guillerm I (1863), essent desde 'l 1861, la capital d' Alemanya.

Actualment conta ab 1.128.630 habitans (cens del any passat) ab una forsa militar de 25,000 homes, repartits en doze grans quartels, y numerosas guardies en edificis públichs.

Forman aquesta ciutat, la reunió de diversos cantons y 'l casco antich al centre. Corre pe 'l bell mitj de Berlin, lo riu Sprée, qu' al arrivar al Thiergarten (Parch de Berlin), forma dues branques que 's reuneixen mes avall de la població.

Se desarrolla 'l núcleo dels edificis, en una extensió de 6,342 hectáreas, y entre las innumerables casas que forman 680 carrers y 60 plassas, se contan 724 edificis públichs y 72 iglesias. Berlin es eminentment comercial essent los rams de mes tráfech, la llana, 'ls grans y 'ls espirits; conta, tambe, ab grans fundicions, fàbricas de sederias y de diversos objectes suntuaris, pero lo principal element de riquesa, es la banca, que fa de Berlin, un dels principals mercats monetaris d' Europa.

La Rambla de Berlin, es l' avinguda dels Tilos (*Unter der Linden*) ahont tingüé lloch lo recient atentat de *Hædel* contra l' emperador. Segueix á aquesta gran arteria, la plassa de l' Ópera; aquella té un desarollo d' un kilòmetre y mitj de llaç, per 50 metres d' amplada, y está bordejada de suntuosos palau, d' expléndidas fondas y dels mes escullits magatzems.

Acabada l' avinguda dels Tilos, s' alsà l' imponent monument de Frederich lo Gran, que de molts llunyars punts de vista s' destaca, com un colós, per sobre lo fondo riquíssim dels palaus vehins.

L' emperador té 'l palau en aquestas inmediacions, y á 'l centre del Tilos, cir-

cunstancia á la que 's degué l' atentat esmentat, puig allavors baixaba á dar un passeig per l' Avinguda, á fi de distreurers de l' enfermetat que 'l molestaba.

Conta, Berlin, ab grans elements d' instrucció, y á 'n aixó deu la gran Biblioteca real (mes d' 1.000.000 de volúmens), l' Universitat, l' Observatori, l' Academia real y gran número de museus y centres d' ensenyansa, que contribueixen al foment dels estudis científichs tan desenvolllats en l' Alemanya.

Llach seria enumerar no tots, sino 'ls principals edificis que forman l' ornat de la població; lo mateix nos trobariam si tractessim de contar los monuments que s' alsan dintre la mateixa y per aixó nos veyém privats de descriurer, ni per alt, lo *Museu vell*, lo *Nou*, que conté preu-hadas joyas de l' escultura antiga, aixís grega y romana, com oriental; los magnífichs quadros de *A. del Sartho*, *Rafael Caravaggio*, y tants qu' es impossible enumerar. Lo mateix deurém deixar, lo *Schanspielhaus*, (Teatro de la Comedia), lo *Reichstag* (provisional) los monuments de *Ziethen*, *Schwerin*, *Winfelldt*, *Leopoldo de Denau*, y *Seydlitz*; la columna de la Pau (*Friedenssoenle*) l' estàtua del gran elector, teta per lo célebre *Schlüfer*, la columna de la Victoria (*Siegenaenle*) y tants y tantis, que fan de Berlin una vila essencialmeni monumental, y qu' augmentan á mesura del creixement de la població, que si segueix com d' un sigle ensá, acabará per fer de Berlin una rival de Lòndres en quan á pobladors.

W.

Notícies de Barcelona

Sobre 'ls dipòsits de carn blanca. — Los italians arribats avans d'ahir en lo vapor «Adonis» son 28 familiars, compostas en conjunt de vuitanta y tants membres. Han sigut allotjats ó apilats en una altra casa de la Barceloneta.

Ahir tarde se presentá en la nostra redacció lo duenyo de la fonda de Napoleon (avuy de la Estrella), manifestantnos, que si be temps enrera avans de parlar la prempsa, havia tingut allotjats alguns dels contractats italians, avuy no 'ls tindria encara que li oferissin vint duros per cada un, puig de cap manera voldria passar per amich d' esplotacions com la de que's tracta.

Ben clar se veu que la opinió pública està unànim contra 'l marqués y 'ls seus ganxeros.

Lo 7,226. — En la afortunada administració de lo carrer de la Unió ha sortit premiat ab 5,000 pessetas, lo número 7,226, qual bitllet ha sigut repartit entre varias persones.

La excursió á Mallorca. — Avuy devia finir lo plasso pera suscriures en la expedició que està preparant la «Associació d' excursions Catalana» pera visitar l' isla de Mallorca á fins del present mes, pero atenent á que no estan presos tots los números y á que no pogueren exposarse á son degut temps las bases definitivas, la comissió organisadora de l' expedició ha acordat allargar tres dias mes lo plasso, á contar desde demà.

Atesa la temporada tan aproposit y 'l poch cost del viatje, creyem que no falta-

rán pas concurrents á la expedició citada. Se calcula que 'l cost no excedirà d' onze duros, habenthí probabilitat de que sia molt mes barato.

En la llibreria d'en Verdaguer, Rambla, frente 'l Liceo, continuará aquests tres días, oberta la inscripció. Allí mateix estan de manifest las bases pera que deu regirse la expedició.

Embalat. — En la plassa de Catalunya s' hi está fent un embalat ahont s' hi donarán balls de societat lo proxim diumenge, festivitat de Sant Antoni de Pàdua.

Artista per «Novetats». — S' assegura que l' empresa del teatro de Novetats està en tractes ab la célebre artista senyora Garnier; pero en los círculs teatrals no 's dona per certa aquesta noticia.

Desgracia. — Avans d' ahir se desbocà lo cavall d' un carro que 's trovava parat en lo fielat de consums de la porta de Santa Madrona, y al intentar lo conductor detenir al animal, tingüé la desgracia de caurer passantli una roda per sobre la cama dreta y trencantli. Fou portat á la casa de Socorros proxima.

Reunió pera fundar una societat de higiene. — Com estava anunciat, ahir, á las quatre de la tarde, tingüé lloch en lo saló de Cent una reunió pera constituir una Associació Espanyola d' Higiene. Hi assistiren unes doscentas persones, en sa majoría doctors en medicina, y presidí la comissió organisadora, que la componian los senyors Rull, Coll, y Pujol, Rodriguez y Mendez, Góngora y Berrocal.

Després d' una llarga discussió sobre si s' haurian de discutir y aprovar unas bases presentadas per dita comissió organisadora, s' acordá, per votació, que acceptadas en principi se facilités á qui volgués enterarsen, una copia de las citades bases y que dintre vuit dias se tornés á cridar reunió á fi de discutirlas y aprovarlas definitivament, com també que 's dongués un expressiu vot de gracias á la citada comissió pe 'l zel que havia demostrat en lo desempenyo de son càrrec.

Per lo tant, desde 'l proxim dissapie se facilitaran copias á tots los que en principi han acceptat lo pensament, en lo carrer de Dou, número 6, entressuelo, oficina del arquitecte senyor Berrocal. Las horas de despaig son de 11 á 5.

També s' acordá que tots los individuos de la comissió organisadora estan facultats per recullir adhesions, com aiixí mateix l' Academia de medecina.

Casas de socorro. — Ahir foren auxiliats en la casa de socorro del districte quart, un home ab una contussió en l' antebrás esquer, per caiguda; y dos noyes germanas, abduas ab implantació de dues agullas de ganchet, una en lo palmell de la mà esquerra, y grós del mateix costat, respectivament per accident casual.

Los lleons de M. Boone. — No deixarà d' atreure concurrencia al Circo Eqüestre lo nou espectacle que l' empresa d' aquell favorescut local ofereix al públich. Per primera vegada se presentá avans d' ahir lo coronel Boone domador que gosa ja de molta celebritat, á executar sos feréstechs trevalls dintre de un carro-gabia en 'l que hi havia 5 lleons

tots ells de bona estampa, y ab los qui executá diférents trevalls, tots ells arriscats y que li valgueren lo esser aplaudit diférentas vegadas y cridat després en la arena.

Lo citat coronel ja havia trevallat temps enderrera en lo teatro del Circo d' aquesta ciutat.

Queixas dels albergats de la Casa de Caritat.—Ahir se'n presentaren varios d' aquests infelissos, dihentnos que molts vegadas lo menjar que se'ls serveix es de tan mala qualitat, que ningú l' tasta. Nos afegiren que la cosa havia succehit avans d' ahir, sense anar mes lluny, sent sols la repetició de lo que havia passat en varios sopars dels dies anteriors.

¿No valdria la pena de que algú posés remey á tan fundadas queixas?

Teatro del Bon Retiro.—Avuy debutarà ab lo ball *Las mesinesas*, del mestre Moragas, la primera bailarina senyoreta Marengo. Demà s' estrenarà la comèdia *L' Ampurdanés*, original de don Joaquim Riera y Bertran, qui l' ha escrita expressament per lo senyor Tu-tau.

Desgracia.—En la casa de socorro del districte de las Dressanas, se tingué d' amputar un dit de la mà dreta d' un noy, que trevallant en una fundició tingué la desgracia dependre mal en una engravació.

Lo nou café.—Segueixen ab activitat las obras que s' estan fent en lo café que ha de obrirse en lo lloch que avans ocupaba lo de Cuyás y que portarà l' nom de café Colón, rivalisant en bon gust los artistas encarregats del adorno. En la vidriera que donarà accés al gran saló, hi haurà gravat sobre cristall un Colón de més de tamanyo natural, qual dibuix es degut al ben taflat llapis del coneugut dibuixant Apeles Mestres. Igualment s' adornarà l' saló ab pinturas representant a Còrtes, Magallanes y altres descubridors de l' Amèrica.

Societat Garcia Parreño.—En la funció que aquesta nova societat donà ahir en lo Bon Retiro, se reparí als concurrents, que eran en gran número, una ben trevallada fotografia del malhaurat actor don Joaquim Garcia Parreño.

Mostruaris.—Habem tingut ocasió d' examinar los mostruaris d' enguay que ha rebut lo establiment dels senyors Casañas y roca, del carrer d' Escudillers, representant de la rahó social W. T. Alleu, etcétera Company, de Lòndres. Son ells quatre plechs de gran tamay primorosamente liografiats y estampats ab color, representant gran diversitat de balustrades, balcons, fanals d' ornat pera casas de recreo y passejos, columnas y reixats (*verjas*), tot lo qual es del mes acabat gust artístich. Acompanya al citat mostruari una completa tarifa de tots los gèneros de la casa constructora.

Noticias de Sans.—*Lo cementiri y la rectoria.*—Farà cosa d' un any y mitx que's va trasladar lo cementiri al lloch qu' are ocupa, pnig avans se trobaba al mitx del poble (aquesta millora se deu agrahir al ex-arcade D. Manel Carreras). Donchs are l' cementiri nou está tan desciudat que no vejento no s' creuria. Allí s' hi han enterrat morts que ab prous fey-

nas tenen al demunt tres pams de terra.

Lo cementiri que'n diuhen protestant, es asquerós. S' ha arribat al punt de véu-reshi cadávres mitx sepultats.

Y ja que parlém de morts. Si un ha de fer enterrar un cadávre, ha d' anar á la rectoría perque allí fixin l' hora y donquin permís d' enterrarlo. Allí preguntan quants capellans volen en l' entero y si s' respon que no se n' hi vol cap, no donan permís d' enterrar, com ha passat algunas vegadas.

Respecte á lo que deixa que desitxar la higiene en lo cementiri, esperém que la Junta de Sanitat posará l' remey que no posa qui está en lo deber de ferho.

Respecte á lo que pasa en la rectoría, lo senyor arcalde dirá si s' deu ó no consentir, que lo enterramiento de sos administrats ha de dependre dels capellans que s' portin á l' entierro. Si creu que sí, no mes podem demanar als vehins de Sans que prenguin paciencia y esperin dias mes favorables.

MOVIMENT CIENTIFIC Y ARTISTICH.

REVISTA DE BELLAS ARTS.

Taller-Amigó.—Avuy havém de començar la present revista donant compte de las importants obras que están realisantse en l' acreditada fàbrica de vidres pintats (primera en Espanya) que en lo carrer de Còris, té establetla lo coneugut industrial senyor Amigó.

No havém dubitat en inclouer en las presents ratllas lo que á primera vista sembla que sols á industria s' refereixi, perque la trascendència de las obras de que aném á parlar es degut tant á la part artística com á la materialitat del fer.

Vritat es que guardan tal relació una cosa ab l' altra, que es impossible prescindir de cap de las dues parts, pero si es reconegut de tothom lo gust artístich del Sr. Amigó, sab també tothom que sos operaris son artistas, que executan fidelment lo que se'ls confia.

Tres grans vidrieras de colors, istil gòtic, cridan la atenció en los tallers de dit senyor, y están destinadas á una iglesia que s' está construindo en Madrid, y que serà la primera que tindrà sos finestrals cuberts d' una manera verdaderament artística.

Aquestas vidrieras, construïdes baix lo dibuix del senyor Cubas, arquitecte de l' iglesia pera la qual van destinadas, tienen un fondo pot ser un xich abigarrat, mes procurant per això que las figures, degudas al senyor Lozano, destaquein de son fondo. Tant lo dibuix del senyor Lozano com sa execució en las vidrieras, están perfectament. Del primer havem de dir que felicitém al artista, lo qui en algunas de sus figures ha estat verdaderament felís, poguentse fins arribar á comparar los plechs de las robes d' elles ab los de las preciosas obras del inmortal Colbach. La que representa Sant Joan Baptista, sembla verdaderament arrencada d' un quadro de Rafael, y la de Santa Cecilia es també notabilíssima. En quant á la execució 'ns bastarà dir que està feta ab una gran exactitud, essent vensudas molt bé totes las dificultats de dibuix y colorit que en obras d' aquesta classe se presentan y que sent executadas totes elles ab molta finura. arriban fins al punt de donàr-los hi unes mitjas tintas de molta suavitat y veritat.

Rematan las citadas vidrieras ab uns dos-selets, pintats també en lo mateix vidre, d' istil gòtic, cosa que per nosaltres no es de gust, puig la ornamentació arquitectònica en aquesta classe d' obras se separa completament del objecte, ja que las citadas vidrieras han de anar col-locadas en uns finestrals de calats.

No obstant creyém que aquestas obras cridarán la atenció en Madrid y contribuirán á

donar just renom y fama á la casa constructora.

També están montantse en aquell establiment unas altres vidrieras, destinadas á l' iglesia que en Port Bou fa construir D. Claudi Planas. Lo dibuix de aquestas es degut al coneugut arquitecte senyor Martorell, yá nostre modo de veurer es molt superior al de las vidrieras destinadas á Madrid. Lo conjunt forma una tapiseria, essent lo colorit molt ben armonisat y la imitació es exacta y de gust.

Las figures que al mitj se hi veuen y que també son imatges de sants, son degudas al pintor senyor Armet qui ha sortit airós de lo que li havia sigut confiat. D' aquestas imatges sobressurt la de Sant Francisco, tant per la expressió y execució, com també per haver-hi prestat la unitat de color del trajo, cosa adequada pe l' translado als vidres colorits y gravats.

Altras obras están portantse á cap en la fàbrica mencionada, de las que 'ns ne ocuparem á son degut temps, ó siga quan estiguin acabadas y á punt de colocar en los llochs per ahont se destinan, afegint solsament que felicitém de tot cor al senyor Amigó, qui acaba de demostrar en sus últimas obras de que havem parlat y en las que están en vies de execució la inteligença de que està possehit pera perfeccionar un ram que tant de temps havia estat olvidat.

Exposició-Pares.—En aquest establiment se hi trovan exposadas en l' actualitat quatre obres pictòriques, degudas tres d' elles al pinzell del coneugut catedràtic senyor Martí y una al del senyor Armet.

Los quadros del primer, son: una marina, un retrato y un paisatje. La marina es lo quadro de majors proporcions y en ella se hi veu lo modo de fer del citat mestre; valent de colorit y de dibuix, mes un poch convencional del primer, puig hi dominan massa los tons blavencs y moradencs. Las rocas de primer terme donan una idea exacta del natural com també los llunys, mes lo cel està format de núvols tan arrodonits, que per mes que estan pintats d' una maneta simpàtica, fan l' efecte de faltats de vritat.

Lo retrato està dibuixat ab la seguritat acostumada per lo senyor Martí, y te relleu.

Lo mes fluix dels tres quadros de dit artista es lo paisatje, en que tot lo colorit es per nosaltres convencional.

Altre paisatje es lo quadro del senyor Armet y es aquest un dels millors, en nostre concepte, que ha produxit son pinzell. Tot en ell es veritat, tant l' aigua dels gorchs de primer y segon terme, com la terra y herbas y cel, sobretot en la línia del horisont.

Album de Lleyda.—Ha sortit ja lo segon quadern del «Album històrich, pintoresch y monumental de Lleyda y sa província», contenint una descripció de la catedral antiga en sa part exterior, per don Lluís Roca y Florejachs. Acompanya á n' aquest quadern una lámina heliogràfica.

El viajero ilustrado.—Havem rebut lo número 10 d' aquesta important publicació que te alguns curiosos gravats y articles de viatges. També hi ha en lo present número una poesia de don Víctor Balaguer, traduïda al castellà per Luciano García del Real. La composició se titula *La novia*.

Paris-Murcia — Ab aquest títol havem rebut una pessa de música pera piano, editada per la coneuguda casa Andreu Vidal y Roger. Es una polka militar deguda al compositor D. L. Suarez.

Camoens.—La biblioteca progressista de Portugal, ha publicat un elegant tolleto, dedicat á conmemorar lo tercer centenari del inmortal poeta portugués Camoens, autor de «Las Lusiadas»; conté treballs en prosa y vers originals de reputats escriptors portuguesos, francesos y espanyols.

Los animales pintados por si mismos.—Hem rebut lo quadern 14 d' aquesta interessant publicació.

BUTLLETI METEOROLÒGICH
DEL DIA D' AHIR.
(Survey especial del DIARI CATALÀ)

Baròmetre reduxit à 0 graus à las 9 matí.	756.884
Termometre cent. à las 9 matí.	21°0
Humitat relativa à las 9 matí.	75.5
Tensió del vapor d' aigua à las 9 matí.	13.9
Temperatura màxima à l' ombra durant las 24 horas anteriors.	22°0
Temperatura mínima à l' ombra durant las 24 horas anteriors.	19°1
Vent dominant.—Llx. 2-8.	
Estat del Cel.—10.	

BUTLLETI ASTRONÒMICH

per I. Martí y Turró. 10 Juny 1880.

PLANETAS.—TACAS AL SOL.—317.—Las constel-lacions que 'ls planetas mes importants se trovarán avuy serán los següents;

Mercuri.	à 00° de Gémini.
Venus.	à 09° de Taurum.
Marte.	à 07° de Cancer.
Juno.	à 10° de Leo.
Ceres.	à 08° de Leo.
Palas.	à 20° de Cancer.
Vesta.	à 09° de Scorpiun.
Júpiter.	à 14° de Piscis.
Saturno.	à 25° de Piscis.
Urano.	à 07° de Leo.
Neptuno.	à 11° de Aries.

—Lo Sol se observá ahir à las 4h 40m veient-shi las tacas següents;

Quart quadrant (N. à W.)

Un grupo de 5 tacas petites sens fàculas.

Segon quadrant (E. à S.)

Una taca petita seguida de fàculas prob la vora oriental.

Secció de Fondo**PROJECTE
de****SEPARACIÓ DE LA IGLESLA Y DEL ESTAT**

Lo gran consell del Cantó de Ginebra ha votat lo següent projecte de llei.

Article primer. Queda garantida la llibertat de cultos. Ni l' Estat ni las municipalitats pagarán cap culto; à ningú pot obligar-se à contribuir als gastos de cap culto.

Segon. Las personas que 's reuneixin y s' associen per l' exercisi d'un culto, estan obligades à conformar-se à las lleys generals, lo mateix federal que cantonals, com també als reglaments de policia relatius à son exercisi exterior.

Los cultos poden, ab l' assentiment del gran consell, constituirse en fundadors y admetre per aquest concepte, dons y llegats; pero no poden, sens una autorisació especial del gran consell, ser propietaris d' altres immobles que dels temples é iglesias, rectorías, canongías ó sas dependencias.

Tercer. Las municipalitats disposan de las iglesias, temples, rectorías y canongías que son propietat comunal, segons las reglas aplicables als altres bens comunals, y baix las següents reserves:

Los temples é iglesias que son propietat comunal son alienables durant trenta anys, comensant à contar desde la promulgació de la present llei, excepte en lo cas d' expropiació per utilitat pública.

Los temples protestants que son comunals no podrán ser afectes al culto catòlic, y reciprocament las iglesias catòlicas que serán propietat comunal no podrán ser afectas al culto protestant.

Quart. Lo temple de Sant Pere quedarà sent la propietat inalienable de la vila de Ginebra; continuará afecte al culto de la religió protestant; l' Estat podrà com fins ara, disposarne per las ceremonias nacionals.

Quint. Los bens que perteneixen à l' Iglesia protestant, així com la renda anual de 40.000 franchs assignada al consistori per la llei de 26 d' Agost de 1868, s' entregaran à una fundació, constituida conforme à las disposicions legals sobre las fundacions, y à la qual tindrán drct tots los ciutadans protestants que declararan volgurne formar part.

Las rendas d' aquesta fundació serán empleadas en interès del culto protestant en lo cantó de Ginebra.

Lo consell d' Estat queda encarregat de convocar, avans de posarse en vigor la present llei, als ciutadans protestants per nombrar una comissió de vint membres, que s' encarregará d' elaborar los estatuts d' aquesta fundació y sotmetrecls à la aprobació dels que hi tinguin dret.

L' article sisé se refereix à las lleys y disposicions legislativas abrogadas per la present llei.

Disposicions transitòries.—En lo terme de sis mesos desde la acceptació de la llei per lo consell general (assamblea de ciutadans electors), lo consell d' Estat sotmetrà al gran consell un projecte de llei reglamentant las pensions ó indemniscions temporals que deguin acordar-se als eclesiàstichs quals funcions suprimeix la present llei. Aquesta llei no regirà fins al primer de Janer de 1882.*LOS DESAFÍOS EN FRANSA.*—Lo conflicte pendent entre las redaccions del *Gaulois* y del *Mot d' Ordre* ha sigut arreglat satisfactoriamente per los padrins, los quals han declarat en un procés verbal, que no havia sofert l' honor de cap de las dues parts.

La febre bèlica dels francesos sembla ria, segons aquest síntoma, que comensa à entrar en son període de reacció.

Correspondencias

DEL DIARI CATALÀ.

Madrid 8 de Juny.

Està ja en la agonía l' debat del Senat, apurant l' arsenal de rahons que uns y altres tenian pera acusarse mútuament de envejosos descreguts é inconseqüents. No se sab qui ha alegat mes rahons contra sos adversaris y pot dirse que tots han quedat à la mateixa altura de moralitat política y de formalitat, à saber, à 20 graus baix cero.

En Pavía, l' marino, ha dit que es en efecte molt religiós; pero no ha tingut mes remey pera servir à sa patria, al rey, y al ram de marina, que ser ministre acceptant los fets consumats. En Romero Robledo ha tornat à cacarejar sa consecüencia y després en Pelayo Cuesta ha rectificat.

Digué en Cánovas que las tendencias del nou partit son absolutistas, puig que aspiran à prescindir de las majorías parlamentarias. En Pelayo Cuesta diu qu' es al revés, que ells volen reivindicar los furs del parlament, posantlo de conformitat ab la opinió pública. Diu que en Cánovas ha dit que l' nou partit liberal es un partit *noy*, fent una ofensa als ilustres homes públichs que en ell figuran; y respecte de sas opinions y programa, desconeixentlos en Cánovas, segons ha assegurat, lo censura com à contrari al sistema parlamentari. Respecte à si aquest parlament representa ó no la opinió del país, diu que pot donar-se l' cas en que las majorias no sian efectivas, sino legals, com quan en 1865 y 1867 las combatia en Cánovas augurant serios perills pera las institucions. En Cánovas insisteix en que al atribuir tendencias absolutistas à la minoría tenia present que aquesta buscaba son triomfo fora del Parlament; que aquesta majoría fou elegida per altre govern y que 'ls individuos d' aquest asseguran que van esser lliures. (En Martinez Campos demana la paraula). Parla de la postració en que està l' cos electoral, disposit a donar sempre la rahó al que mana; pero d' aquest mal culpa à las oposicions que en Espanya son indolentes y desconfiadas com l' poble. Cita à Inglaterra y Bèlgica, en las quals promoguda una críssis per disiden-cias de las majorías y disoltas las Corts, lo mateix ministeri es l' que convoca als comis-sis y l' cos electoral se sol decidir, contra l' primer. —Qual es l' estat de la premsa en

aquests països? pregunta en Pelayo,—y diu en Cánovas: —No hi ha en Europa premsa mes lliure que la espanyola, (rumors), sols que aquí los escritors escriuen sens to ni so y s' haurian de convenser de que estudiant y ab mesura podrian dirho tot.

En Martinez Campos ha usat de la paraula breus moments pèra dir que anirà recullint totas las alusions que se li fan y las contestarà quant pugui.

Demà 'ls parlaré del Congrés.—X. DE X.

Paris 8 de Juny.

Se tenen ja notícies de las cinch eleccions verificadas lo diumenje en cinch departaments. Las quatre han sigut favorables al partit republicà, las de Lyon, de Lorient, de Limoges y de Rochechouart; en Brest ha sigut favorable al bisbe d' Angers, M. Freppel. La de Lyon té una significació molt marcada per quan se trobaven frente à frente dos candidats radicals, diferenciantse solsament en la significació personal que s' atribuia à Blanqui y Ballue; lo primer representava una protesta contra la conducta estranya y excesivamente conservadora del govern; lo segon representava las ideas radicals de la extrema esquerra, figurant en son programa com una de las disposicions capitals l' amnistia completa. Sols aixis ha pogut derrotar-se à Blanqui, que ha tingut mes vots dels que vos deya en la meva d' ahir. Recornts millor n' han resultat 7,657 en favor de Blanqui y 8,280 en favor de M. Ballue.

La elecció de Brest pren un caràcter molt diferent, tota vegada que l' diputat electe es lo bisbe mes guerrer y batallador ab que conta l' ultramontanisme, y que no fa gayre temps aconsellaba als capellans de la seva diòcessis que procuressen no pendre mai la mes petita part en cap qüestió política.

Los prefets dels departaments ahont tenen sos establiments los jesuitas, han sigut demanats à Paris per lo ministre del Interior, habent tingut una entrevista ab aquest últim, M. Fallières, sub-secretari d' Estat, M. Herold, prefet del Senat, M. Caselles, director de seguritat general y M. Flourens, director de cultos. Lo ministre los hi ha recomanat que procuressen distingir entre 'ls establiments de jesuitas y 'ls de las demés congregacions. Lo 30 del present tots los establiments de jesuitas han de desapareixen, per quedar fora de la llei, allargant lo plazo fins al 31 d' Agost per los colegis que dirigeixin. A las demés congregacions se 'ls preguntarà si volen conformar-se ó no al decret de 29 de Mars presentant sos estatuts y demandant autorisació; pas que fa donar, no obstant d' estar convensut de que la majoria hi donarán una contestació negativa. En lo cas de que tractin de promoure desordres, los hi ha recomanat que prenguessin totas las midas que creguessin convenientes obrant ab grandíssima energia.

La missa recomanada per l' emperatriu Eugenia en obsequi à son fill mort en lo Zululand, no ha ofert la mes petita novetat. Alguns dels imperialistes ultramontans, que han fet causa comuna ab los jesuitas, s' han presentat à oferir sas demandas y oracions al Deu de cel y terra, que en sos inescrutables designis permeté que l' qui debia salvar la Fransa no pugués salvar sa vida en la sorpresa de quatre cafres. Al surtir de Sant Agustí, alguns crits de ¡visca Cassagnac! han sigut contestats per altres de ¡abaix Cassagnac! repartintse de resultas d' aixó algunas bofetadas y garrotadas per los adversaris y entusiastas del matón, defensor del órdre.—X.

Comunicat

Sr. Director del DIARI CATALÀ.

Molt senyor meu y amich: ¿Qué no ho sab?... n' hi tinch d' esplicar una com un cove!... ¡ay carat!... ¡Sembla mentida! home, publiquinho y n' hi quedare agrabit.

Sab que á Girona van celebrar un Certámen ahont sortiren premiats En Lasso de la Vega, l' Ubach y Vinyeta, En Masriera, etc., etc...? Donchs bé; ara lo *criticayre* de aquell periódich que 'n diuhen «Lo Gay Saber» aquell que escriu preguntant ab quin dret escriuen los altres, y que jo no sé ab quin dret ho pregunta, ni ab quin dret s' ha posat á *criticayre*, que al peu de las críticas no diu may qui es, demostrant així que es partidari dels que van ab *carea*, aquell, donchs, en lo número XI... pero parlém com ells, ab *por-gadura*, en lo nombre XI de «Lo Gay Saber» diu que no hauriam perdut res si en dit Certámen hagués quedat tot desert (suposo que ja sabrán que 'l *criticayre* que tira en tots los Certámens, no hi ha eixit premiat, ab tot y firmar poesías ahont diu *Jo vull ser mestre en Gay Saber*, que segons mostra, sembla que ho té molt apropet).

Pero, aném al cas: sab aquella faula de la mona que veyentse en un mirall deya mal de sa figura creyent que era un altre?... donchs aixís ho fá 't *criticayre*. Figuris que á dessota de duas quartetas mevas, me pregunta si *alló* es catalá, y justament son paraulas que vaig apendre llegint «Lo Gay Saber», jo que 'm creya beure en bonas fonts, afe veig que encare m' he espallat, segons «Lo Gay Saber» mateix; gracias per l' avis, may mes ne penderé patró.

Com se desprén de mos pobres escrits, may he sigut partidari de aquell *llengatje* ranci, propi pera sas composicions sempre retrògadas, empéro cansat de llegar en «Lo Gay Saber» que ningú té prou *llengatje*, que ningú coneix la *llengua* com ells, vaig pensar —Veyam! pot ser tenen rahó; creyem una vegada als que tenen *mes llengua*, ja que m' han dit que encare tenia estimul en algun Certámen, aquell *genre*, com diria lo *criticayre*.

Veli aquí, donchs que vaig combinar en vers mots dels que ells se empatollan, que no son al diccionari y 'm sortí una poesía que no volgui llansar, puig no la vaig creure *llansadora*, ab la que vaig provar si arreplegava una joja (encare que fos aleguda) y ab la que vaig guanyar un accésit, igual que la poesía *a la Verge* (que en lo tomo va darrera de la meva) y que no hi ha lo nom del autor, perque aquell *mestre* no s' hi firma quan no mes li donan accésits y per só lo *criticayre* diu que es la millor del tomo: ell sempre es *fidel* ab los de casa.

Com li deya, donchs, los mots que ell me pregunta si *alló* es catalá, son los que á continuació transcriuré, posant al costat los números del «Gay Saber» (primera y segona época) hont se hi trovan poesias que contenen los mateixos mots en igual sentit de oració.

Viandem (n. 23); donchs ran de renoueres canyes (n. 35) hont ja deis seglels lo *borball* (n. 21) no s' sent prest irém sota 'ls ginebrons de l' era (n. 38)

llunys de niarades de vrinants serpents (n. 35)
Lliurats serém en lo pauroós silenci (n. 14)
com roquerola que l' espay fendeix (n. 1)
y 'ns guarirém los mals llunys de adenads (n. 22)
y crits d' angoixes (14) febrosenchs y frests (23).

Y encare en lo «Gay Saber» diu *angoixa llapissosa* que no ho volgui posar, perque aixó de *llapissosa* no 'm va fer prou lo pés.

Ara, referent en si *alló* es poesia, crech que sempre te mes de poétich que aquella faula que hi ha en lo citat periódich (n. 32) que 'ls la podria aplicar, ahont diu:

«Un escarbat piloter
anaba á fer cada dia
de brossa y de porqueria....
¿assó es poesia?...

Sa bola dins de un fener
¿assó es llengatge
del «Gay Saber?...»

Vaja y cregui, senyor *Criticayre*: deixis de tant de *llengatje*, procuri tenir menos de *llengua* y desarroollar poesias com la del n. 30 del «Gay Saber» que acaba ab aquell gran pensamentarro:

*Lo poble te fochs y músicas
pera la nit de Sant Joan:
la església per molts campanas
¡Bim, bam!
¿assó diu alguna cosa?*

Mes si aixó no es prou pera *inmortalisarse* y vol seguir en fer críticas (?), un consell li doño; no s' amagui 'veu? á mí may m' ha agratat aná ab *carea*; clá y catalá y lo nom; sempre lo nom.

JOSEPH VERDÚ.

Notícies de Catalunya

LLEIDA, 9.—Avuy han d' arribar á Balaguer los inginyers encarregats de fer los últims estudis en la projectada línia del camí de ferro á Fransa per lo Noguera Pallaresa.

—En Almenar, una noya de dotze anys jugaba ab un rewolver que se li va disparar, matant á un'altra noya que estava ab ella.

Notícies d' Espanya

Madrit, 8 de Juny.—De *E! Liberal*:

Aquest demà ha arribat á Madrit l' embajador de Marruecos encarregat de felicitar á la real familia y oferirli alguns presents.

—Avuy té de firmar 'l rey y probablement apareixerán demà en la «Gaceta», los decrets disposant que 's verifiquen eleccions pera dos senadors en Tarragona y un en Ciutat-Real. En la primera de ditas provincias se rán elegits, creyem sense oposició, los señyors marqués de la Merced y Guillen Buzarán, subsecretari aquest últim del ministeri de la Guerra. En Ciutat-Real sembla que també té assegurada sa elecció lo comte de las Almenas.

Nostres lectors haurán endevinat que 'ls tres candidats á que 'ns referim figuren entre 'ls adictes del Gobern.

—Lo Banch d' Espanya ha anticipat al Gobern 1.250.000 pessetas pera gastos de la guerra de Cuba.

Secció Oficial.

Ajuntament Constitucional de Barcelona.

—Secció del Institut.—Reemplás de 1880.—La Excma. Comissió provincial ha tingut á be senyalar lo dia 18 del corrent á las 9 del matí pera las operacions de ingrés en Caixa y nou reconeixement facultatiu de Ramon Alcaide Oliveras, Lluís Bruguera Sans, Pere Junyent y Valentí Casajuana Dalmau, mossos concurrents al actual reemplás pera 'l cupo d' aquesta Secció son los números 12, 119, 166 y 224 respectivament.

Lo que s' fa públich pera coneixement de tots los interessats.

Barcelona 9 Juny de 1880.—Lo Tinent-d' Arcalde President, Joan Camp y Sala.

Administració principal de correus de Barcelona.—Llista de las cartas, impresos y mostras detingudas en aquesta administració principi per falta de franqueix en lo dia de la fetxa.

Teresa Orrach, sens direcció.—Inspector del tranvía de Sant Andreu de Palomar.—Rodriguez y Rodriguez, Madrit.—Grattapain, Barcelona.—Joseph Ponis, Girona.

Barcelona 8 de Juny de 1880.—Lo administrador principal, Lluís M. Zavaleta.

Defuncions.—Des de las 12 del 8 á las 12 del 9 de Juny.

Casats, 4.—Viudos, 0.—Solters, 1.—Noyas, 5.
Abortos, 0.—Casadas, 1.—Viudas, 1.—Solteras 2
—Noyas, 5.

Naixements.—Varons 29.—Donas 21

Secció Comercial

PORT DE BARCELONA

Embarcaciones entradas en lo dia de ahir

De Orán pailebot San Antonio en lastre.
De Ibiza mistich goleta San Bernardo.
De Avilés bergantí goleta Bella Cármen ab cai-xas vidres.

De Liverpool y Cádis vapor Cádis ab càrrec.

Ademés 1 barco de la costa ab carbó.

Despatxadas

Pera Cardiff vapor inglés Cincora ab efectes.
Id. Marsella vapor francés Eridan ab efectes.

Id. Cette vapor francés Adonis.

Id. id. vapor Besós.

Id. Mahó vapor Puerto Mahon.

Id. Montevideo bergantí Amable Teresa.

Ademés 18 barcos menors ab efectes.

Sortidas.

Pera Cette vapor francés Adonis.

Id. id. vapor Adela.

Id. Marsella vapor Eridan.

Id. Mahó vapor Puerto Mahon.

Id. Cette vapor Besós.

Id. Liverpool vapor Tajo.

CAMBIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA DE GOVERN DEL COLLEGI DE CORREDORS REALS DE COMERS DE LA PLASSA DE BARCELONA LO DIA 9 DE JUNY DE 1880.

Londres, 90 d. fetxa, 48'90 per 5 ptas.

Paris, 8 d. vista, 5'09 1/2 p. per 5 ptas.

Marsella, 8 d. vista, 5'09 1/2 p. per 5 ptas.

8 DIAS VISTA. DIAS VISTA.

	Albacete...	1/2 ! dany.	Málaga...	1/2 dany.
Alcoy...	1/2 "	"	Madrit...	3/4 "
Alicant...	3/8 "	"	Murcia...	5/8 "
Almeria...	1/2 "	"	Orense...	1 "
Badajos...	3/8 "	"	Oviedo...	3/4 "
Bilbau...	5/8 "	"	Palma...	3/4 "
Búrgos...	1 "	"	Palencia...	3/4 "
Cádis...	1/2 "	"	Pamplona...	3/4 "
Cartagena...	3/8 "	"	Reus...	1/4 "
Castelló...	3/4 "	"	Salamanca...	1 "
Córdoba...	3/8 "	"	San Sebastiá...	3/4 "
Corunya...	3/8 "	"	Santander...	5/8 "
Figueras...	5/8 "	"	Santiago...	3/8 "
Girona...	5/8 "	"	Saragossa...	1/2 "
Granada...	1/2 "	"	Sevilla...	3/8 "
Hosca...	3/4 "	"	Tarragona...	1/4 "
Jeres...	1/2 "	"	Tortosa...	1/2 "
Lleida...	5/8 "	"	València...	1/2 "
Logronyo...	3/4 "	"	Valladolit...	3/4 "
Lorca...	1 "	"	Vigo...	3/8 "
Lugo...	3/4 "	"	Vitoria...	5/8 "

EFFECTES PUBLICHES.

Tit. al port. del deute cons. int. 17'80 d. 17'82 1/2 p.

Id. id. esterior em. tot. 18'90 d. 19' p.

Id. id. amortisable interior, 38'50 d. 38'65 p.

Ob. pera sub. á fer-car. de totas em. 37'70 d. 37'80 p.

Id. del Banch y del Tresor, sèrie int. 99' d. 99'25 p.

Id. id. esterior, 99'50 d. 99'75 p.

Id. Tresor sobre prod. de Aduanas, 98'25 d. 98'50 p.

Bonos del Tresor 1.º y 2.º sèrie, 95'90 d. 96'10 p.

Accions del Banch hispano colonial, 115'85 d. 116'20 p.

Oblig. Banch Hispano Colonial, 101' d. 101'25 p.

Id. del Tresor Isla de Cuba 86'60 d. 86'80 p.

ACCIONS.

Banch de Barcelona, 138'50 d. 139' p.

Societat Catalana General de Crèdit, 175' d. 176' p.

Societat de Crèdit Mercantil, 35'85 d. 36'15 p.

Real Comp. de Canalització del Ebro, 13'25 d. 13'50 p.

Ferro-carril de B á Fransa, 112'75 d. 113' d.

Id. Terrag. á Martorell y Barcelona, 175' d. 175'50 p.

Id. Nort d' Espanya, 70'40 d. 70'75 p.

Id. Valls a Vilanova y Barcelona 38'50 d. 39' p.

OBLIGACIONS.

Empréstit Municipal, 102' d. 102'50 p.

Id. id. cédulas hipotecaries, 100' d. 100'25 p.

Id. Provincial 105'40 d. 106' p.

Ferro-carril de Barc. á Saragossa, 100'40 d. 100'60 p.

Id. id. id.—Sèrie A.—58'50 d. 59' p.

Id. id. id.—Sèrie B.—59'50 d. 60' p.

Fer.-car. Tarrag. á Barc. y Fransa, 106'35 d. 106'65 p.

Id. Tarragona á Martorell y Barcelona y de Barcelona á Girona, 102'75 d. 103' p.

Id. Barc. á Fransa per Figueras 61'75 d. 62' p.

SECCIÓ DE ANUNCIS

DON ANTON OPISO Y VIÑAS

Morí en aquesta capital ló dia 1.º del corrent

(Q. G. G. E.)

Sa viuda donya María de Icaza y sa filla, (ausents), sos pares don Joseph Opiso y Roig y donya Antonia Viñas y Badía, germans, pares y germana política (ausents), germana política, oncles, nebots, cosins y demés parents pregan á sos amichs y coneuguts se serveixin tenirlo present en sas oracions y 's dignin assistir al funeral que pera etern descans de sa ánima se celebrarà lo pròxim divendres 11 del actual á las deu del dematí en la parroquial iglesia de Santa Agnès.

Las missas després del ofici y desseguida la del perdó

Lo dol's despedeix en la iglesia.

EL ÁGUILA

GRAN BASAR DE ROBAS FETAS

SUCURSAL EN MADRIT, CÁDIS Y SEVILLA

Piazza Real, 13.—Barcelona

Aqueix antich y acreditad establiment acaba de confeccionar pera la present temporada d' istiu un grandiós y variat assortit de prendas de totas classes y á preus fixos molt baratos, com se pot veure en la present nota.

Trajes complets de dril cru y estampat, de 60 á 110 rals.—Dits fil y cotó quadrets, 40 id.—Dits en llana y melton, de 80 á 140 id.—Dits jergas, tricots y mesclas de seda, de 170 á 280 id.—Pantalons panyo, satí y elasticotins, de 52 á 130 id.—Dits llana, tricots y mescla de seda, de 28 á 120 idem.—Dits dril cru, blanch y colors, de 14 á 50 id.—Armillas panyo, satí y cassimir negres, de 24 á 80 id.—Dits orleans, reps, piqués y drils, de 10 á 50.—Dits llana, tricots y mescla de seda, de 16 á 60 id.—Jaqués panyo y elasticoti, de 120 á 320 id.—Levitás crusadas panyo y elasticoti, de 170 á 320 id.—Sachs y sobretodos d' istiu y entretemps, de 80 á 320 id.—Jaqués llana, tricot, mescla de seda y jerga, de 44 á 170 id.—Americanas llana, tricot, mescla de seda y jerga, de 44 á 170 id.—Ditas panyo y elasticoti, de 80 á 170 id.—Ditas dril cru, colors y blanch, de 20 á 70 idem.—Jaqués y americanas orleans y alpacas, de 50 á 120 id.—Batas piqué, batista y sederfas, de 60 á 140 id.—Frachs panyo negre, de 170 á 300 idem.

Tot novament construit y confeccionat ab la elegancia y esmero que tant te acredita aquell grandiós establiment, primer en sa classe en Espanya, y al nivell de las mellors casas del extranger tant per sa organisació com per la bona confecció de las prendas.

RELLOTJES SEGURS.

de los mellors autòrs y fàbricas á preus may vistos
per lo baratos, assegurats per lo
rellotjer constructor

DON JOAN FEIJÓ Y CODINA.

LO QUE NO SURT BO 'S CAMBIA

SE FAN TOTA MENA D' ADOBS ASSEGURATS PER DIFÍCILS QUE SIGAN

Piazza del Angel, cantonada á la Boria.

EXACTITUT

S' admeten anúncis mortuoris á preus convencionals per aquest Diari. Hi ha una vinyeta especial pera 'ls que 'n vulgan.

Avis.

INTERESSANT

Premis de enganxe de voluntaris pera Cuba avants de Setembre de 1872. De la Península, Puerto-Rico y Filipinas anteriors y posteriors á dita època pensions vitalicias pera los morts de bala enemiga en Cuba ó en la Península, assignacions que fan á favor de sas familias los individuos dels Exercits d' Ultramar. La realisació de tot això Carrer del Carme nº. 39 entresuelo.

Negoci.

A una persona que visca en punt céntrich y vulga administrar á participació un petit negoci que no exigeix cap treball; informarán, Mendizabal. 4, 4t.

BARCELONA.

FARMACIA AGUILAR.
AXEROP SULFUROS AGUILAR.
PER ALA CURACIÓ DELS BRIANS.

SPECIFIC

Son efecte es mes efectiu que lo de l' aygua de la Puda.—Als pochs días de pèndrel cauen les crostas y las escamas y s' assecan las naixes brianas, deixant la pell llisa y suau.—Lo mateix efecte produeix en los noys quan tenen la cara plena de erosiòs.—Es lo únic depuratiu que obra sens debilitar la sang ni irritar la freixura.—Destruix en poch temps los efectes causats per l'ús del mercuri.—Corregeix las irritacions de la vengla y la uretra, facilitant la transpiració mucosa, com també la pulmonar.

Preu de l' empolla, 3 pessetas.

RAMBLA DEL MITJ, NUM. 37,

SEGURITAT

BARCELONA.

HABITACIONS AMOBLADAS
EN CASA DE LA

Senyoreta Poch

20, carrer de la Chaussée d' Antin, 20

PARIS

S' hi menja á la espanyola, á la catalana
y á la francesa.

SECCIÓ TELEGRÀFICA

Notícies del exterior

Segons los darrers telègramas dels diaris extranjers.

Convenció republicana de Chicago. — Després del primer escrutini, del que donquerem ahir compte y en lo que cap dels candidats va obtenir majoria absoluta, han seguit los treballs é intrigues per la segona votació.

Los partidaris del general Grant han acudit al medi d' oferir candidats á canvi de vots, y fundaban principalment sas esperansas en comprar als delegats negres. Ab tot se n' han emportat un solemne xasco, puig cap dels negres s' ha deixat comprar.

Aixó ha desanimat als amichs del general, que veuen que son contrincant mes serio, ó sigui Mr. Blaine, es lo candidat verdaderament popular. En las tribunes y per tot arreu se l' aclama com á president del Estats-Units.

Lo dilluns degué procedirse á la segona votació, y segons las darreres notícies, tampoch va obtenir majoria absoluta cap dels candidats. Aixó feu que prengués peu la idea de buscar un tercer en discordia, idea que acceptaren ab entussiasme molts dels amichs d' en Blaine y dels demés candidats que tenian menos vots.

Y realment, segons los telègramas arribats ahir, sabem que han sigut elegits per la presidència y vicepresidència dels Estats-Units candidats dels que no s' havia parlat fins á última hora. La votació per la presidència ha sigut la següent: Mr. Garfield, senador del Ohio, 399 vots; lo general Grant, 306; Mr. Blaine, 42; Mr. Scherman, 3, y Mr. Vasburne, 5. Per la vice-presidència ha sigut elegit Mr. Chester.

Han sigut, donchs, proclamats per unanimitat candidats per la presidència y vice-presidència dels Estats-Units, monsieur Garfield y Mr. Chester, respectivament.

Conflicte entre Xina y Russia. — Segons notícies darrerament arribades á Caboul, los xinos han avansat ja alguna distància en la Kashgaria russa, després d' haber ocupat una gran extensió del territori de Kulja, y moltas posicions estratègicas, com Fort Narinsk.

Arribada d' alguns diputats alemanys á Roma. — Lo *Conservatore* anuncia que una diputació formada de membres del centro de la Reichstag prussiana ha arribat á Roma ab l' objecte de demanar al Papa que rompi tota negociació ab lo príncep de Bismark. Segons lo mateix diari, la comissió no va trobar bona acollida en lo Vaticá.

Extracte de telègramas DE LA PREMPSA LOCAL.

Paris, 8. — La princesa d' Asturias ha arribat aquest dematí á Viena, essent rebuda en l' estació per l' arxiduch Reniero, l' arxiduquesa Maria y altres personatges. Després de permaneix algunes dies á Viena, anirà á Baden, á una propietat del arxiduch Reniero.

— Lo ministre d' Hisenda ha presentat un projecte de llei rebaixant l' impost

dels sucrens de 70 á 40 franchs per cada 100 kilògramos.

— Las eleccions per la renovació de la meitat de la càmara de Bèlgica, s' han verificat, donant una majoria de dotze vots als lliberals.

— Lo prefecte de polisia de Berlin ha prohibit en tota Alemanya la venda de l' obra inglesa de M. Daniel Johnson «La comèdia política d' Europa» y la seva traducció francesa.

(Diario de Barcelona.)

Telègramas particulars

Madrit 8, á las 9'30 tarde. — *Senat.* — Lo senyor Pelayo Cuesta ha declarat que l' partit lliberal dinàstic demandarà estricta compte al Gobern de sos actes, y s' reserva donar á coneixer son programa fins l' moment en que jutji convenient fer tals declaracions. Ha reivindicat al final de son discurs l's furs del Parlament falsejats per la conducta dels homes conservadors que ocupan l' poder. Li ha contestat lo senyor Cánovas, esforçantse en demostrar la inutilitat dels arguments exposats per lo senador lliberal.

Madrit 8, á las 9'45 nit. — Lo cardenal Benavides ha sigut agraciat ab la gran creu del mérit naval.

S' ha declarat mala presa la del barco marroquí «Barhia.»

Ha arriba l' embajador de Marruecos.

Ha sigut sentenciat á Mort, Alvarez Oliva, asessí del senyor Aguilera. Lo reo ha escoltat la sentencia impasible.

Lo senyor Montero Ríos ha sigut elegit degá del col·legi d' abogats.

Madrit 9, á la 1'15 matinada. — *Congrés:* Sessió de la nit: Los senyors Balaguer, Moreu, Daban, Merelles, Pidal y Mon y Martos, s' uneixen á la majoria en la votació de la tarda, relativa als telegrafistes.

Lo senyor Linares Ribas defensa á la companyia del Noroest dels cárrechs que se li han dirigit y diu que l's acreedores careixen del drèt de reclamar al Estat perque res los hi deu.

Se llegeix una proposició demandant al Congrés que declare que l's ministres han invadit l' esfera de acció d' altre poder, aconsellant á S. M. lo Rey lo decret de Maig. L' apoya lo senyor Rico, quedant en l' us de la paraula pera demá.

Madrit 9, á las 2'15 matinada. — *La Gaceta* publica la llei sobre suplements de crèdits y un real decret disposant que s' procedeixi lo 27 del actual á l' elecció d' un diputat á Corts per lo districte de Lúcena.

Bolsí. — *Consolidat, 17'87.*

Madrit 9, á las 6 tarde. — *Congrés:* *La Epoca* desmenteix los rumors de modificació ministerial.

S' acentúa l' rumor de que la companyia del Noroest desitxa rescindir l' contracte, exigint una forta indemnisiació.

Los ministerials atribueixen la derrota d' ahir en la qüestió dels telegrafistes, á descuit durant la votació, puig hi havia en lo saló de conferencias número suficient

de diputats de la dreta pera obtindre una votació contraria.

Bolsa. — *Consolidat, 17'95.* — Bonos, 96'50. — Subvencions, 38'00

Madrit 9, á las 6'15 tarde. — *Congrés:* Lo senyor Ochando apoya una esmena pera que los oficials de quartel, de reemplàs y los dependents militars de totes classes y graduacions sigan assimilats á las classes actives pera los efectes del descompte. La esmena es desetxada.

Madrit 9, á las 6'30 tarde. — Continuant la discussió de los pressupostos han consumit torns los senyors Gonzalez Vega y Candau, en contra de la secció de consums, habentse suspés després la sessió.

Madrit 9, á las 7'15 nit. — *Senat:* Ha comensat á rectificar lo senyor comte de Xiquena, y en son discurs ha dirigit durs atacs al senyor Orozco. S' ha ocupat també de la revolució de Setembre, ab qual ocasió ha culpat als radicals de haber contribuit á accelerar la mort de la virtuosíssima reyna donya Victoria. Aquestas paraules han suscitat fortes protestas en tots los costats de la Càmara. Los crits y la confusió han arrivat á ser durant un moment indecibles. Restablert per fi l' órdre, lo senyor Rivera ha defendat ab energia á la revolució dels atacs que lo comte de Xiquena li ha dirigit.

Madrit 9, á las 9 nit. — *Senat.* — Lo senyor marqués de Ciutadilla en sa rectificació ha pintat l' estat que presentava Catalunya en 1873.

Lo senyor Moncasi ha dit que la insurrecció carlista degué estallar en Catalunya un mes després de la revolució, habentse apoderat ell mateix, sent governador de Barcelona, del cabecilla Castells.

Lo senyor Riviera ha declarat que recollirà totas las alusions referents á la revolució fins la època federal.

Lo comte de Xiquena ha atenuat la gravetat de sas primeras paraules referents á la marxa de don Amadeo y á la mort de la reina Victoria.

Lisboa 9, á las 12'5 matinada. — La iluminació es esplèndida y fantàstica en alguns punts, com las plassas del Comers, de don Pere, de Camoens y l's carrers del Or, Augusta, Chiado y altres. La multitud que las recorra es immensa. Las músiques animan l' espectacle realsat per los fochs artificials. Los buchs anclats en la bahía estan illuminats ab fanals y llums elèctriques. Lo ministre d' Espanya ha donat un banquet als periodistas madrileños.

Paris, 9. — (Per lo cable). — *Buenos Aires.* — A conseqüència d' un conflicte surgit entre l' govern nacional y l' provincial, ha resolt l' president de la República Argentina que s' tanqués l' port de Buenos-Aires.

Constantinopla. — Kadri-bajá ha sigut nombrat primer ministre y Abeddin-bajá ministre de Negocis extranjers ab honors de Gran Visir.

Bruselas. — En las eleccions que s' estan celebrant pera procedir á la renovació d' una meitat de la Càmara, los lliberals portan guanyats fins avuy dos puestos.

Imprenta de «La Renaixensa», Xuclá, 13.